

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ТЕРАПІЇ
ІМЕНІ Л. Т. МАЛОЇ НАМН УКРАЇНИ»
ГО «УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ»
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ХАРКІВСЬКЕ МЕДИЧНЕ ТОВАРИСТВО

Матеріали
науково-практичної конференції
з міжнародною участю

**ЩОРІЧНІ ТЕРАПЕВТИЧНІ ЧИТАННЯ: ПРОФІЛАКТИКА
НЕІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ НА ПЕРЕХРЕСТІ
ТЕРАПЕВТИЧНИХ НАУК**

присвячена пам'яті академіка Л. Т. Малої

21 квітня 2016 року

Харків
2016

УДК: 616.1/4-036.12-084-06

Щ 33

Відповідальний редактор

Г. Д. Фадєєнко

Редакційна колегія:

Гальчінська В. Ю., Гріднєв О. Є., Денисенко В. П., Коваль С. М., Ісаєва Г. С., Колеснікова О. В., Кошиця М. П., Крахмалова О. О., Несен А. О., Рудик Ю. С., Серік С. А., Топчій І. І.

Відповідальний секретар: Грідасова Л. М.

Щ 33 “Щорічні терапевтичні читання: профілактика неінфекційних захворювань на перехресті терапевтичних”: Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої пам’яті академіка Л. Т. Малої, 21 квітня 2016 р. /за ред. Г.Д. Фадєєнко та ін. – Х., 2016. – 397 с.

У збірник включено тези доповідей, в яких розглянуто фактори та предиктори ризику неінфекційних захворювань (НІЗ); епідеміологія НІЗ; сучасні клінічні, лабораторні та інструментальні методи діагностики НІЗ в медичній практиці; заходи щодо попередження, раннього виявлення та зниження ризику НІЗ; первинна і вторинна профілактика НІЗ; заходи щодо попередження та усунення негативного впливу на здоров’я людини несприятливих факторів оточуючого середовища; медичні та соціальні аспекти виникнення НІЗ внутрішніх органів.

Матеріали конференції призначені для спеціалістів різних медичних спеціальностей, що займаються проблемами теоретичної та практичної медицини, а також студентам медичних закладів.

ЗАСТОСУВАННЯ ФІТОТЕРАПЕВТИЧНИХ ЗАСОБІВ З МЕТОЮ ПРОФІЛАКТИКИ ПРОГРЕСУВАННЯ ХРОНІЧНОЇ СЕРЦЕВОЇ НЕДОСТАТНОСТІ

Трохимович А. А., Блецкан М. М.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Україна

Основною небезпекою для здоров'я населення та проблемою для охорони здоров'я на сьогоднішній день є неінфекційні захворювання, в першу чергу, хвороби серцево-судинної системи. Важливе місце в профілактиці прогресування даної групи захворювань можуть займати фітотерапевтичні засоби. Завданням нашої роботи є покращення ефективності лікування пацієнтів з хронічною серцевою недостатністю (ХСН) за допомогою лікарських рослин.

Мета – проведення аналізу спектру терапевтичної дії наступних різновидів рослинної сировини: квітки та плоди глоду колючого (*Crataegus oxycantha*), трава собачої кропиви звичайної (*Leonurus cardiaea*), листя меліси лікарської (*Melissa officinalis*), квітки липи серцелистої (*Tilia cordata mill*).

Результати дослідження та їх обговорення. Глід володіє позитивною інотропною дією (посилює скорочення серцевого м'язу) та водночас зменшує його збудливість, що обумовлює його ефективність у пацієнтів із хронічною серцевою недостатністю. Поряд з кардіотонічною дією, глід покращує кровопостачання нирок. Завдяки цьому поліпшується діяльність нирок, посилюється клубочкова фільтрація. Наявність у гліді тритерпенових кислот обумовлює його здатність посилювати кровообіг у коронарних судинах та судинах головного мозку. Екстракт глоду зменшує спазм коронарних судин, тим самим підвищуючи постачання серця киснем. Галенові форми глоду зменшують порушення серцевого ритму шляхом подовження ефективного періоду серцевого циклу, тобто за своїми властивостями вони відповідають антиаритмічним препаратам III класу. Це дозволяє застосовувати препарати глоду в складі комплексної терапії хронічної серцевої недостатності. Крім того, глід володіє гіпотензивними та гіполіпідемічними властивостями. Препарати собачої кропиви звичайної за характером дії близькі до препаратів валеріани лікарської. Вони регулюють серцеву діяльність (збільшують силу серцевих скорочень, уповільнюють серцевий ритм), виявляють слабку діуретичну дію, мають спазмолітичні, седативні та гіпотензивні властивості. Під впливом екстракту собачої кропиви у хворих з серцевою недостатністю зменшувалася задишка та набряки. Меліса лікарська володіє спазмолітичною дією, має протизапальні та противірусні властивості. Рослина використовується при станах загального нервового збудження, судинно-вегетативній дистонії, безсонні, порушеннях ритму серця, змінах тиску крові під впливом емоційних збудників. Препарати на основі липового цвіту збільшують діурез, виявляють потогінну, протизапальну та седативну дію.

Висновки. Запропонований різновид фітозбору можна застосовувати у складі комплексної терапії хворих з ХСН з метою оптимізації базисних схем лікування та профілактики подальшого прогресування.

БИОИМПЕДАНСНОЕ МОНИТОРИРОВАНИЕ ТЕЛА И АНТРОПОМЕТРИЧЕСКИЕ ПОКАЗАТЕЛИ У БОЛЬНЫХ ИШЕМИЧЕСКОЙ БОЛЕЗНЬЮ СЕРДЦА И САХАРНЫМ ДИАБЕТОМ 2 ТИПА С ОЖИРЕНИЕМ Ткаченко О. В., Серик С. А., Строна В. И., Смолкин И. М.	323
ИССЛЕДОВАНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРОГРАММЫ ФИЗИЧЕСКОЙ РЕАБИЛИТАЦИИ ПАЦИЕНТОВ С ОСТЕОХОНДРОЗОМ ПОЯСНИЧНО- КРЕСТЦОВОГО ОТДЕЛА ПОЗВОНОЧНИКА Толстикова Т. Н.	324
ОСОБЕННОСТИ МИНЕРАЛЬНОГО ОБМЕНА У БОЛЬНЫХ ДИАБЕТИЧЕСКОЙ НЕФРОПАТИЕЙ Топчий И. И., Гальчинська В. Ю., Якименко Ю. С., Семеновых П. С., Самохина Л. М.	325
ЛИПИДНЫЙ СПЕКТР КРОВИ И СОСТОЯНИЕ СИСТЕМЫ ПЕРЕКИСНОГО ОКИСЛЕНИЯ ЛИПИДОВ У БОЛЬНЫХ С ДИАБЕТИЧЕСКОЙ НЕФРОПАТИЕЙ Топчий И. И., Кириенко А. Н., Щенявская Е. Н., Корнечук И. А., Денисенко В. П., Бенько Е. Г.	326
ОПТИМІЗАЦІЯ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА ХРОНІЧНИЙ НЕКАМЕНЕВИЙ ХОЛЕЦИСТИТ ІЗ СУПУТНЬОЮ СЕРЦЕВОЮ НЕДОСТАТНІСТЮ Трефаненко І. В., Гречко С. І., Рева Т. В., Горбатюк І. Б.	327
ЗАСТОСУВАННЯ ФІТОТЕРАПЕВТИЧНИХ ЗАСОБІВ З МЕТОЮ ПРОФІЛАКТИКИ ПРОГРЕСУВАННЯ ХРОНІЧНОЇ СЕРЦЕВОЇ НЕДОСТАТНОСТІ Трохимович А. А., Блещкан М. М.	328
ХАРЧОВА ПОВЕДІНКА ЯК НЕЗАЛЕЖНИЙ ДОДАТКОВИЙ ФАКТОР РИЗИКУ РОЗВИТКУ НЕАЛКОГОЛЬНОЇ ЖИРОВОЇ ХВОРОБИ ПЕЧІНКИ ТА ПОВ'ЯЗАНИХ З НЕЮ КОМОРБІДНИХ ПАТОЛОГІЙ Фадєєнко Г. Д., Нікіфорова Я. В.	329
ОСОБЛИВОСТІ КЛІНІЧНОЇ ТА ЕНДОСКОПІЧНОЇ КАРТИНИ GERX У ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ 2 ТИПУ Фадєєнко Г. Д., Панченко Г. Ю., Фролова-Романюк Е. Ю.	330
ХРОНІЧНЕ СОЛЬОВЕ ОТОЧЕННЯ ЯК ФАКТОР РИЗИКУ СЕРЦЕВО- СУДИННОЇ ПАТОЛОГІЇ Фатула М. І., Рішко О. А., Свистак В. В., Блещкан М. М.	331
ЗНАЧЕННЯ ФІБРОЗОФАГОСКОПІЇ В ДІАГНОСТИКЕ ОСТЕОХОНДРОЗА ШЕЙНОГО І ГРУДНОГО ОТДЕЛОВ ПОЗВОНОЧНИКА Фещенко С. И., Скирда И. Ю., Петишко О. П.	332
КЛІНІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЖИРОВОЇ ХВОРОБИ ПЕЧІНКИ РІЗНОГО ГЕНЕЗУ У ПАЦІЄНТІВ З ОЖИРІННЯМ І ПАТОЛОГІЄЮ БІЛЦАРНОГО ТРАКТУ Філіпшова О. Ю.	333